

عذاب

کلیدواژه: گناهکار، عذاب، نیکوکار، پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله، استغفار.
پرسش: آیا در یک جامعه گناهکار این امکان وجود دارد که به‌خاطر وجود چند نیکوکار یا پرهیزکار، عذاب از آن جامعه به تأخیر بیفتد و یا دور شود؟ در قرآن به کدام سوره و آیه می‌توان استناد کرد؟
پاسخ:

فهرست مندرجات

- ۱ - علت‌های به تأخیر افتادن عذاب
  - ۱.۱ - وجود پیامبر و استغفارکنندگان در میان آنان
  - ۱.۲ - محافظت از جان مؤمنان
  - ۱.۲ - وجود افراد ضعیف در میان مردم
    - ۱.۲.۱ - سخنی از امام رضا
  - ۱.۴ - دوستی برای خداوند و استغفار در سحرگاهان
- ۲ - پانویس
- ۳ - منبع

علت‌های به تأخیر افتادن عذاب

از آیات قرآن کریم و روایات استفاده می‌شود که برخی از علل و عوامل باعث دور شدن و به تأخیر افتادن عذاب از جامعه می‌شود. در این فرصت به‌عنوان نمونه مواردی را یادآور می‌شویم.

← **۱. وجود پیامبر و استغفارکنندگان در میان آنان**
 " **وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ** "؛ (ای پیامبر!) تا تو در میان آنها هستی، خداوند آنها را مجازات نخواهد کرد و (نیز) تا استغفار می‌کنند، خدا عذابشان نمی‌کند. [۱] این آیه درباره نضر بن حرث نازل شد که از خداوند به‌جای طلب هدایت درخواست نزول سنگ کرد. [۲] این آیه به صراحت دلالت دارد که به جهت وجود دو چیز در میان مردم (پیامبر، وجود استغفارکنندگان) خداوند از عذاب آنان چشم‌پوشی کرده است.

← **۲. محافظت از جان مؤمنان**
 " **لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا** "؛ اگر مؤمنان و کفار (در مکه) از هم جدا می‌شدند کافران را عذاب دردناکی می‌کردیم. [۳]

← **۳. وجود افراد ضعیف در میان مردم**

← **سخنی از امام رضا**

امام رضا - علیه‌السلام - فرمود: همانا پروردگار را در هر روز و شب، فرشته ای است که ندا می‌دهد، ای **بندگان** خدا! آرام بگیرید و از **گناهان** پرهیز کنید و اگر حرمت چهارپایان چرنده و کودکان شیرخوار و پیران در حال **رکوع** نباشد، همانا چنان عذابی بر شما فروریزد که نرم و کوبیده شوید. [۴]

← **۴. دوستی برای خداوند و استغفار در سحرگاهان**
دوستی برای خداوند و آباد کردن **مساجد** و استغفار در سحرگاهان: **امام صادق** - علیه‌السلام - به نقل از پدرشان **امام باقر** - علیه‌السلام - فرمود: همانا خداوند هنگامی که اراده فرماید که اهل **زمین** را به عذاب (خود) گرفتار کند، می‌گوید: اگر نبودند کسانی که برای من با یکدیگر دوستی می‌کنند و **مساجد** مرا آباد می‌سازند و در سحرگاهان از (پیشگاه) من طلب **آمرزش** می‌کنند، مسلماً عذابم را بر آنان نازل می‌کند. [۵]

پانویس

۱. ↑ انفال (۸)، آیه ۲۳.
۲. ↑ طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، ج ۸، ص ۴۵۳، انتشارات ناصر خسرو، تهران، ۱۳۷۲ ش.
۳. ↑ فتح (۴۸)، آیه ۲۵.
۴. ↑ کلینی، محمد بن یعقوب، کافی، ج ۲، ص ۲۷۶، دار الکتب الإسلامية، تهران، ۱۳۶۵ ش.
۵. ↑ ابن بابویه، محمد بن علی، ثواب الأعمال و عقاب الأعمال، ص ۱۷۷، دار الشریف الرضی للنشر، قم، ۱۴۰۶ ق.

منبع

پایگاه اسلام کوئینست.

